

Хамимұлыдинова Ляйля Жексенқызы,
Қоңырова Ақбота Тұрағұлқызы

ҚАЗАҚ ТІЛІ

B2-1

ортадан
жоғары деңгей

Барлық мамандықтар
бойынша

Алматы,
«Полилингва» баспасы
2023

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ
ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық
қатынастар және әлем тілдері университеті

Хамимұлыдинова Ляйля Жексенқызы,
Қоңырова Ақбота Тұрағұлқызы

ҚАЗАҚ ТІЛІ
В 2-1 ортадан жоғары деңгей

Барлық мамандықтар бойынша

Алматы, 2023

УДК 811.512.122 (075.8)
ББК 81.2 Қаз-923
X18

Абылай хан атындағы ҚазХҚжәнеӨТУ-дің қазақ филологиясы кафедрасы оқу-әдістемелік бірлестігінің шешімімен бекітілген және ұсынылған. 2022 жылғы 27 қараша, хаттама №4

Пікір жазғандар:

Аубакирова Г.М. – п.ғ.к., доцент, Абылай хан атындағы ҚазХҚжӨТУ
Султанова Б.М. – ф.ғ.к., қауым.проф.,
Қазақ Ұлттық қыздар педагогикалық университеті

Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық қатынастар және әлем тілдері университеті ғылыми-әдістемелік бірлестігі мәжілісінде талқылаудан өткен.

X18 Қазақ тілі: оқу құралы / Хамимұльдинова Л.Ж., Қоңырова А.Т. – Алматы: Абылай хан атындағы ҚазХҚжәнеӨТУ, «Полилингва» баспасы, 2023. - 154 бет.

ISBN 978-601-270-600-0

Оқу құралы жоғары оқу орындарының В2-1 – ортадан жоғары деңгей студенттеріне арналған. Оқу құралында қатысымның әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-мәдени, оқу-кәсіби аяларына қатысты тақырыптар, мәтіндер қамтылған.

Әрбір сабақ сөйлеу әрекетінің төрт түріне байланысты тапсырмалар мен жаттығуларды қамти отырып, оқыту үрдісіне танымдық-лингвомәдениеттанулық тұрғыдан келу бағытына сәйкес жазылды.

УДК 811.512.122 (075.8)
ББК 81.2 Қаз-923

ISBN 978-601-270-600-0

© Хамимұльдинова Л.Ж., Қоңырова А.Т. 2023
© «Полилингва» баспасы, 2023

МАЗМҰНЫ

Алғы сөз	4
1-тақырып.	
Отбасындағы қарым-қатынас. Отбасындағы әкенің рөлі	6
2-тақырып. Ұлттық танымдағы қара шаңырақ	15
3-тақырып. Жас отбасының келіспеушілігі:	
себептері мен алдын алу	26
4-тақырып. Еңбек нарығы. Сұранысқа ие мамандықтар ..	36
5-тақырып. Бәсекеге қабілетті жастар	47
6-тақырып. Жұмыссыздық және жастар	57
7-тақырып. Жаңа әлемдегі жастар келбеті	66
8-тақырып. Жастарға идеал керек пе?	76
9-тақырып. Білімді жастар – болашақтың тірегі	85
10-тақырып. Шетелдерде оқып жүр талай қазақ баласы ..	93
11-тақырып. Әлемге түркілік көзқарас:	
қазақ халқының дүниетанымы	101
12-тақырып. Қазіргі қазақ киноиндустриясы	110
13-тақырып. Ақпараттар кеңістігі	122
14-тақырып. Цифрлық технология – заман талабы	131
15-тақырып. Smart оқыту - білім берудің жаңа	
парадигмасы	140
Қазақша-орысша сөздік	147

АЛҒЫ СӨЗ

Ұсынылып отырған оқу құралы 2023 жылы шыққан «Жоғары оқу орындарының қазақ тілін өзге тіл ретінде оқитын студенттеріне арналған «Типтік оқу бағдарламасы» негізінде В₂-ортадан жоғары деңгейге арналып жазылды. Бұл бағдарлама бойынша тақырыптар қатысымның әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-мәдени, оқу-кәсіби аяларына қарай ыңғайлана бөлінген. Оқу құралы осы бағдарламадағы жүйе бойынша жазылды. Оқу құралын жазу барысында қазіргі әдістемедегі оқу үрдісіне танымдық-лингвомәдениеттанулық тұрғыдан келу және оның ұстанымдар жүйесі басшылыққа алынды. Бұл - өзге ұлт өкілдеріне тілді сол елдің ұлттық мәдениеті арқылы оқытып үйретуге негізделетін бағыт.

В₂₋₁ – ортадан жоғары деңгей студенттеріне арналған оқу құралы бағдарламаға сәйкес 15 сабақтан тұрады. Оқу құралы иллюстративті. Демек, аталған әдістермен бірге иллюстративті әдіс те жетекші орында.

Оқу құралының әдістемелік үлгісі қатысымдық, танымдық-лингвомәдениеттанулық, танымдық-тәжірибелік әдістер мен иллюстративтік әдіске иек сүйей отырып, қазіргі жаңаша оқыту талаптарына жауап бере алатын көптеген жаңа инновациялық (креативті әдіс, миға шабуыл әдісі, кейс технология) әдістерді де басшылыққа алды.

Оқу құралында тақырып бойынша әуелі танымдық сұрақтар, содан соң тыңдалым мәтіні беріледі. Мұнда сабақ тақырыбына сай мәтін тыңдалады. Әрине, мәтін көлемі - оқылымға қарағанда шағындау. Тыңдалым студенттің тыңдай отырып, керекті мәліметтерді тез түсіну, тез табу сияқты қабілеттерін жетілдіреді. Мұнда мәтіннің мазмұнын түсінуге бағытталған тапсырмалар реті ұсынылады. Тапсырмалардың басым бөлігі тілдік дағдысы мен қатысымдық дағдысын қалыптастыруды мақсат етеді.

Грамматикаға қатысты тапсырма «Грамматика» деген атпен кесте түрінде ұсынылды. Сабақтың үшінші бөлімі

оқылыммен жалғасады. Мәтінді оқып болған соң бейтаныс сөздермен жұмыс және мәтінде кездесетін тұрақты сөз тіркестерінің мағынасын ашу жүргізіледі. Бұдан кейін мәтіннің мазмұнын түсінуге бағытталған тапсырмалар реті ұсынылады. Тапсырмалардың басым бөлігі тілдік дағдысы мен қатысымдық дағдысын қалыптастыруды мақсат етеді.

Әрбір сабақ айтылыммен аяқталады. Мұнда көбінесе сұхбаттар құру, немесе дайын сұхбаттарды үлгіге алып тілдесу немесе жағдаяттар ұсынылды. Сұхбаттар да сабақ тақырыбын сөз ететіндіктен, оқылым мен тыңдалымда, жазылым тапсырмаларында қалыптастырған білімдерін, үйренген жаңа сөздер мен сөз тіркестерін пайдалана алады. Содан соң ұсынылған тақырыпқа өз беттерінше әр түрлі сұхбаттар құру тапсырылды. Ал бұл студенттерді креативті ойлауға, өзінің көзқарасын, өзінің пікірін, ойын айтуға дағдыландырады. тапсырмалар, біріншіден, студенттерді креативті ойлауға дағдыландырса, екіншіден, сабақ бойынша алған білімдерін бекітіп, сабақтың қорытындысы іспетті көрініс береді. Осылайша, оқу құралы студенттерге өз ойларын қазақ тілінде құра білуге, күнделікті қарапайым тілдесулерге шығуға негіз бола алады деген сенімдеміз. Біздің оқу құралымен жұмыс істеу әрі тиімді, әрі пайдалы, әрі қызықты болады деп үміттенеміз.

**Хамимульдинова Ляйля Жексенқызы,
Қоңырова Ақбота Тұрағұлқызы**

**ҚАЗАҚ ТІЛІ
В2-1 ортадан жоғары деңгей**

Барлық мамандықтар бойынша

ISBN 978-601-270-600-0

“Полилингва” баспасында беттеліп таралды

Баспа басшысы

Есенғалиева Б.А.

Беттеуші және әрлеу

Қынырбеков Б.С.

Тапсырыс № 3320. Таралымы 300 дана

“Полилингва” баспасы. Абылай хан атындағы ҚазХҚжәнеӨТУ
050022, Алматы қ., Мұратбаев к-сі, 200

Тел.: +7 (727) 292-03-84, 292-03-85, ішкі 21-19

E-MAIL: KAZUMO@ABLAIKHAN.KZ, ABLAIKHAN@LIST.RU